

ಎಲ್ಲ ಅನುಸೂಚಿತ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು
(ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ)

ಮಾನ್ಯರೆ

ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ವ್ಯವಹಾರ

ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಧಾನ ಸುತ್ತೋಲೆ (ಸುತ್ತೋಲೆ ಸಂ. ಡಿಬಿಒಡಿ.ಎಫ್.ಎಸ್.ಡಿ.ಬಿ.ಸಿ. 6/24.01.011 / 2008-09) ದಿನಾಂಕ ಜುಲೈ 1, 2008ನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಗಮನಿಸಿ.

2. ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ, ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಹಾಗೂ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಲೋಕಪಾಲರ ಕಚೇರಿಗಳಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ದೂರುಗಳನ್ನಾಧರಿಸಿ, ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಎಂದು ನಾವು ತಿಳಿಯಪಡಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅಧ್ಯಯನದ ಸಾರಾಂಶದ ಜೊತೆಗೆ ಆರ್.ಬಿ.ಐನ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸೂಚನೆಗಳು ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಈ ಸಂಬಂಧ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಅನುಬಂಧದ ಕಾಲಂ.4 ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದಂತೆ, ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ನ ಬಾಕಿಯನ್ನು ಸಾಲ ವಸೂಲಾತಿ ಏಜೆಂಟರುಗಳಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ವರದಿಯು ಕೆಲವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದು, ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸುತ್ತೋಲೆಯನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕು ಹೊರಡಿಸಿದೆ (ಡಿಬಿಒಡಿ.ಸಂ.ಲೆ.ಬಿ.ಸಿ. 75/09.07.005 / 2007-08 ದಿನಾಂಕ ಏಪ್ರಿಲ್ 24, 2008).

3. ಅನಪೇಕ್ಷಿತ ಕಾರ್ಡುಗಳ ನೀಡಿಕೆ:

ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್, ವ್ಯವಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ದಿನಾಂಕ ಜುಲೈ 1, 2008 ರ ಪ್ರಧಾನ ಸುತ್ತೋಲೆಯ ಪ್ಯಾರಾ 6.1(ಎ) ಮೂಲಕ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಸೂಚಿಸುವುದೇನೆಂದರೆ, ಅನಪೇಕ್ಷಿತ ಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ನೀಡಬಾರದೆಂದು ಹಾಗೂ ಒಂದು ವೇಳೆ ಅನಪೇಕ್ಷಿತ ಕಾರ್ಡು ನೀಡಿದ್ದು ಸ್ವೀಕೃತಿದಾರನ ಅನುಮತಿಯಿಲ್ಲದೇ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಿ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ವಿಧಿಸಿದರೆ ಈ ಖರ್ಚನ್ನು ಖಾತೆಗೆ ವಾಪಸ್ ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಯಾವುದೇ ತಕರಾರಿಲ್ಲದೇ ಹೀಗೆ ಖಾತೆಗೆ ವಾಪಸ್ ಮಾಡಿದ ಶುಲ್ಕದ ಎರಡರಷ್ಟು ದಂಡವನ್ನು ಸಹ ಕಾರ್ಡ್ ಸ್ವೀಕೃತಿದಾರನಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕು ಪಾವತಿಸಬೇಕು.

ಜೊತೆಗೆ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಡನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಅವರು ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಲೋಕಪಾಲರನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಅವರು ಅನಪೇಕ್ಷಿತ ಕಾರ್ಡ್ ಸ್ವೀಕೃತಿದಾರರಿಗೆ ಪರಿಹಾರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಲೋಕಪಾಲರ ಯೋಜನೆ 2006 ರನ್ವಯ ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ, ಅಂದರೆ, ದೂರುದಾರನ ಸಮಯದ-ವ್ಯಯ, ತಗುಲಿದ ಖರ್ಚು, ಕಿರುಕುಳ ಮತ್ತು ಆತ ಅನುಭವಿಸಿದ ಮಾನಸಿಕ ಹಿಂಸೆಯನ್ನೊಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಮುಂದುವರಿದು, ಅನಪೇಕ್ಷಿತ ಕಾರ್ಡುಗಳು ಕಾರ್ಡುದಾರರನ್ನು ತಲುಪುವ ಮೊದಲೇ ಕಾರ್ಡುಗಳ ದುರ್ಬಳಕೆಯ ಅನೇಕ ಪ್ರಕರಣಗಳೂ ಕಂಡುಬಂದಿವೆ. ಅಂತಹ ಅನಪೇಕ್ಷಿತ ಕಾರ್ಡುಗಳ ದುರ್ಬಳಕೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಡು ನೀಡಿದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳೇ ಅನಪೇಕ್ಷಿತ ಹೊಣೆಗಾರರು ಮತ್ತು ಅನುಬಂಧದ ಕಾಲಂ (4) ವಿಷಯ (4)ರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ಕಾರ್ಡುದಾರರನ್ನು ಹೊಣೆಗಾರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

4. ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡುದಾರರಿಗೆ ವಿಮಾ ಪರಿಹಾರ

ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ತಮ್ಮ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡುದಾರರಿಗೆ ವಿಮಾ ಕಂಪೆನಿಗಳ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ವಿಮಾ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು, ಅಪಘಾತದಿಂದ ಸಾವು ಹಾಗೂ ಅಂಗವಿಕಲತೆಗೆ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಲು, ನಾಮನಿರ್ದೇಶಕರ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವಂತೆ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡುದಾರರಿಂದ ಲಿಖಿತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪಡೆಯಲು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸೂಕ್ತ ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ ವಿವರಗಳನ್ನು ವಿಮಾ ಕಂಪೆನಿ ದಾಖಲಿಸಿರುವುದನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ವಿಮಾ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಲು ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡುದಾರರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ, ವಿಮಾ ಕಂಪೆನಿಯ ಹೆಸರು, ವಿಳಾಸ ಮತ್ತು ದೂರವಾಣಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ವಿವರಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ನೀಡುವ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು.

5. ಈ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಪಾಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತು ಇದರ ಯಾವುದೇ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದೆಂದು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಈ ಮೂಲಕ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ನಿಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸಿ

(ಪಿ. ವಿಜಯಭಾಸ್ಕರ್)

ಮುಖ್ಯ ಮಹಾ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರು

ಅನುಬಂಧ

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿವರಸೂಚಿ	ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ಅಧ್ಯಯನದ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳ ಸಾರಾಂಶ	ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಚಲಿತ ಆರ್.ಬಿ.ಐ ಸೂಚನೆಗಳು(ಇದ್ದಲ್ಲಿ), ಹಾಗೂ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕ್ರಮ.
1.	2.	3.	4.
1. ಕಾರ್ಡ್ ನೀಡಿಕೆ	1. ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳ ನೀಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿವೇಚನೆ	ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ನೀಡುವಾಗ ವಿವೇಚನಾಯುತವಾಗಿ ವ್ಯವಹರಿಸುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು	ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಎಂಬ ಪ್ರಧಾನ ಸುತ್ತೋಲೆಯ (ಸುತ್ತೋಲೆ ಸಂ. ಡಿ.ಬಿ.ಓ.ಡಿ.ಎಫ್.ಎಸ್.ಡಿ ಬಿ.ಸಿ. 6/24.01.011/2008-2009 ದಿನಾಂಕ ಜುಲೈ 1, 2008)ಪ್ಯಾರಾ 2(ಎ) ಮೂಲಕ ಈಗಾಗಲೇ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ, ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಸ್ವಂತ ಆದಾಯ-ಮೂಲವಿಲ್ಲದವರಿಗೆ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ನೀಡುವಾಗ ಖುದ್ದಾಗಿ ಸಾಲ ಸಂಭಾವ್ಯ ನಷ್ಟವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕು. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ನೀಡುವಾಗ ವಿವೇಚನಾಯುತವಾಗಿರುವುದು ಅಗತ್ಯ.
	2. ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ಅರ್ಜಿಗಳ ತಿರಸ್ಕೃತಿಗೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು	ಆರ್.ಬಿ.ಐನ ಪ್ರಸಕ್ತ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ಅರ್ಜಿಗಳ ತಿರಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ತಿಳಿಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.	ಸುತ್ತೋಲೆ ಡಿಬಿಒಡಿ.ಸಂ.ಎಲ್‌ಇಜಿ.ಬಿಸಿ.65 / 09.07.005 / 2006-2007 ದಿನಾಂಕ ಮಾರ್ಚ್ 6, 2007ರಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸೂಚನೆಗಳಂತೆ, ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸಾಲಗಳನ್ನು, ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ಅರ್ಜಿಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಆರಂಭದ ಮಿತಿಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸದೇ ಎಲ್ಲ ಪ್ರವರ್ಗಗಳ ಸಾಲಗಳ ತಿರಸ್ಕರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಬ್ಯಾಂಕಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ/ಗಳನ್ನು ಅರ್ಜಿದಾರರಿಗೆ ಲಿಖಿತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ಅರ್ಜಿಗಳ ತಿರಸ್ಕರಣೆಗೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ/ಗಳನ್ನು ಅರ್ಜಿದಾರರಿಗೆ ಲಿಖಿತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಒತ್ತಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

	<p>3. ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳ ನೀಡಿಕೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ</p>	<p>ಕಾರ್ಡ್ ನೀಡಿಕೆ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಡಿನ ಜೊತೆಗೆ ಇತರೆ ವಸ್ತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಮುಚ್ಚುಮರೆಯಿಲ್ಲದೇ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು</p>	<p>ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ಪ್ರಧಾನ ಸುತ್ತೋಲೆ (ಸುತ್ತೋಲೆ ಸಂ. ಡಿಬಿಒಡಿ.ಎಫ್.ಎಸ್.ಡಿ.ಬಿ.ಸಿ. 6/24.01.011/2008-2009 ದಿನಾಂಕ ಜುಲೈ 1, 2008)ಯ ಪ್ಯಾರಾ 6.1(ಎ)ಮೂಲಕ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಅನಪೇಕ್ಷಿತ ಪಡದ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ನೀಡಬಾರದೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಮುಂದುವರಿದು ಕಾರ್ಡ್ ನೀಡಿಕೆಗೆ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಡಿನ ಜೊತೆಗೆ ಇತರೆ ವಸ್ತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಮುಚ್ಚುಮರೆಯಿಲ್ಲದೇ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆಯಬೇಕು.</p>
	<p>4. ಅನಪೇಕ್ಷಿತ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳ ದುರ್ಬಳಕೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ನಷ್ಟಗಳು</p>	<p>ಅನಪೇಕ್ಷಿತ ಕಾರ್ಡ್ ಅಥವಾ ಅದರೊಂದಿಗಿನ ಇತರ ಯಾವುದೇ ವಸ್ತುಗಳ ಯಾವುದೇ ದುರ್ಬಳಕೆಗೆ ಅಂತಹ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳೇ ಹೊಣೆಗಾರರೇ ಹೊರತು ಗ್ರಾಹಕರನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಹೊಣೆ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ.</p>	<p>ಅನಪೇಕ್ಷಿತ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳು, ಯಾರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನೀಡಿದೆಯೋ ಅವರಿಗೆ ತಲುಪುವ ಮುನ್ನ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿರುವ ಅನೇಕ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳಿವೆ. ಕಾರ್ಡುದಾರರಿಗೆ ತಲಪುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ದುರ್ಬಳಕೆಯಾಗಿರುವ ಅನೇಕ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಎದುರಾಗಿವೆ. ಇಂತಹ ದುರ್ಬಳಕೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಡ್ ನೀಡಿದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳೇ ಹೊಣೆಗಾರರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಡುದಾರರನ್ನು ಈ ಸಂಬಂಧದ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಗುರಿಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲವೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.</p>
	<p>5. ಕಳೆದುಹೋದ/ ಕಳೆತನವಾದ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳ ದುರುಪಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ರಕ್ಷಣಾ ಕ್ರಮಗಳು</p>	<p>ಕಳೆದುಹೋದ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳ ದುರ್ಬಳಕೆ ಕಡಿಮೆಮಾಡಲು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು (i) ಫೋಟೋ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳು (ii) ಪಿಐಎನ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳು (iii) ಸಹಿ ಸಹಿತ ಲ್ಯಾಮಿನೇಟ್ ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳ ನೀಡುವಿಕೆಯನ್ನು</p>	<p>ಕಳೆದುಹೋದ/ ಕಳೆತನವಾದ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳ ದುರ್ಬಳಕೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದೆಂದು ಶಿಫಾರಸುಮಾಡಲಾಗಿದೆ: (i) ಕಾರ್ಡುದಾರನ ಭಾವಚಿತ್ರವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳು (ii) ಪಿಐಎನ್‌ಇರುವ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳು ಮತ್ತು (iii) ಸಹಿ ಸಹಿತ ಲ್ಯಾಮಿನೇಷನ್ ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳು ಅಥವಾ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ</p>

		ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು	ಹೊರಹೊಮ್ಮುವ ಆಧುನಿಕ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.
	6. ಇತರೆ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಗ್ರಾಹಕ ಮಾಹಿತಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಪಷ್ಟ ಆಯ್ಕೆ	ಮಾಹಿತಿ ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸುವಿಕೆಯ ಷರತ್ತಿನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ಪಷ್ಟ ವಿವರಗಳನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಉದ್ದರಿ ಮಾಹಿತಿ ಕಂಪೆನಿ/ ಸಿಐಬಿಐಎಲ್‌ಗೆ ವರದಿ ಮಾಡುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದ್ದು, ಗ್ರಾಹಕನು ತನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಉದ್ದರಿ ಪೂರ್ವೇತಿಹಾಸವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸುವಂತೆ ನೀಡುವ ಸಮ್ಮತಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತವಾಗಿದ್ದು ಅದು ಕಾರ್ಡು ನೀಡಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಬಾರದು.	ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್‌ಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕುವಾಗ, ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಎಮ್‌ಐಟಿ‌ಸಿಯ ಭಾಗವಾಗಿ ತಾನು ನೀಡಿದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಇತರ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಗ್ರಾಹಕನ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿವೆ. ಗ್ರಾಹಕರು ಕ್ರೆಡಿಟ್‌ಕಾರ್ಡ್‌ಗೆ ಅರ್ಜಿಹಾಕುವಾಗ ತಾನು ನೀಡಿದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಇತರ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಆಯ್ಕೆಯ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಗ್ರಾಹಕನಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಒದಗಿಸುವಂತೆ ಕ್ರೆಡಿಟ್‌ಕಾರ್ಡ್‌ನ ಅರ್ಜಿ ನಮೂನೆಯನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಬೇಕು. ಇದಲ್ಲದೆ, ಇತರ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಗ್ರಾಹಕನು ಸಮ್ಮತಿ ಸೂಚಿಸಿದಾಗ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಇದರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅರ್ಥವನ್ನು/ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗ್ರಾಹಕನಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು.
II. ಕಾರ್ಡ್ ವಿವರಪಟ್ಟಿ	7. ಮಾಸಿಕ ವಿವರಪಟ್ಟಿಗಳ ಸ್ವೀಕೃತಿ	ಮಾಸಿಕ ವಿವರಪಟ್ಟಿಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಹಕನ ಸ್ವೀಕೃತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಹೊಂದಿರಬೇಕು.	ಕ್ರೆಡಿಟ್‌ಕಾರ್ಡ್ ನಿರ್ವಹಣೆ ಬಗ್ಗೆ ದಿನಾಂಕ ಜುಲೈ 1, 2008ರ(ಸುತ್ತೋಲೆ ಸಂ. ಡಿಬಿಒಡಿ.ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಡಿ.ಬಿಸಿ. 6/24.01.011/2008-09, ದಿನಾಂಕ ಜುಲೈ 1, 2008)ಪ್ರಧಾನ ಸುತ್ತೋಲೆಯ ಪ್ಯಾರಾ 3(ಎ) ಮೂಲಕ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಬಿಲ್ಲುಗಳನ್ನು ರವಾನಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬ ವಿರದಂತೆ ಮತ್ತು ಬಡ್ಡಿ ವಿದಿಸುವಿಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಮೊದಲು ಪಾವತಿಗಾಗಿ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ದಿನಗಳ(ಕನಿಷ್ಠ ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳು) ಕಾಲಾವಕಾಶ ದೊರೆಯುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಾಸಿಕ ಬಿಲ್ಲುಗಳ ವಿವರಪಟ್ಟಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿರುವುದನ್ನು ಖಚಿತ ಪಡಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು

			ಹೊಂದಿರಬೇಕು.
8. ಕ್ರೆಡಿಟ್‌ಕಾರ್ಡ್ ವಿವರಪಟ್ಟಿ ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಅನಗತ್ಯ ವಿಳಂಬ	ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಅಂತರದ ನಂತರ ವಿವರಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಪಾವತಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಆಗ್ರಹಿಸುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಇದು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಪ್ರಮಾದವೆಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಅಥವಾ ಕಾರ್ಡುದಾರರ ಮೇಲೆ ಹಕ್ಕು ಸಾಧಿಸಲು ಸಮಯ ನಿಗದಿ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕು.	ಕ್ರೆಡಿಟ್‌ಕಾರ್ಡ್ ವಿವರಪಟ್ಟಿ ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಅನಗತ್ಯ ವಿಳಂಬ ಮಾಡಿ ಪಾವತಿ ಕೋರಿರುವ ಪ್ರಕರಣಗಳಿವೆ. ಯಾವುದೇ ವಿಳಂಬವಿಲ್ಲದೆ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಕ್ರೆಡಿಟ್‌ಕಾರ್ಡ್ ಬಿಲ್ಲುಗಳು/ ವಿವರಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಒದಗಿಸುವುದನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ವಿಳಂಬವಾಗಿ ಬಿಲ್ಲುಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ದೂರುಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು, ಕ್ರೆಡಿಟ್‌ಕಾರ್ಡ್ ನೀಡುವ ಬ್ಯಾಂಕು ಸಾಕಷ್ಟು ಸುರಕ್ಷತೆಯೊಂದಿಗೆ, ಬಿಲ್ಲುಗಳು ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ವಿವರಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಅನ್‌ಲೈನ್ ಮೂಲಕ ಒದಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಧಾನ ಸುತ್ತೋಲೆ(ಡಿಬಿಬಿಡಿ. ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಡಿ.ಬಿಸಿ.6/24.01.011/ 2008-2009, ದಿನಾಂಕ ಜುಲೈ 1, 2008)ಯ ಪ್ಯಾರ 4(ಬಿ) ಕಡೆಗೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯಲಾಗಿದೆ.	
9. ಕ್ರೆಡಿಟ್‌ಕಾರ್ಡ್‌ನ ಮೇಲೆ “ಕನಿಷ್ಠ ಬಾಕಿ ಮೊತ್ತ” ಮಾತ್ರ ಪಾವತಿಯ ತೊಡಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವುದು	“ಕನಿಷ್ಠ ಬಾಕಿ ಮೊತ್ತ” ಪಾವತಿಯ ತೊಡಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ತೀವ್ರಪಡಿಸಬೇಕು. ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ಗ್ರಾಹಕನಿಗೆ ಬಡ್ಡಿ/ ಹಣಕಾಸಿನ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ತಿಂಗಳ/ ತಿಂಗಳುಗಳ ಬಿಲ್ಲು ಬಾಕಿ ಉಳಿಸಿದಾಗ ‘ಬಡ್ಡಿರಹಿತ ಉದ್ದರಿ ಅವಧಿ’ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಎಮ್‌ಐಟಿಸಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ವಿವರಿಸಬೇಕು.	ಕನಿಷ್ಠ ಮೊತ್ತದ ಬಾಕಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪಾವತಿಸುವುದರಿಂದ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಆಗುವ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಕುರಿತು, ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸರಿಯಾದ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಶ್ರಮ ವಹಿಸಬೇಕು. ಹಿಂದಿನ ತಿಂಗಳಿನ ಬಿಲ್ಲಿನ ಬಗ್ಗೆ ಬಾಕಿಯೇನಾದರೂ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಲ್ಲಿ, ‘ಉಚಿತ ಸಾಲದ ಅವಧಿ’ಯ ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಎಂ.ಐ.ಟಿ.ಸಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವಿವರಿಸಬೇಕು. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಉದಾಹರಣೆಸಹಿತ ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತ-ಕಿಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಡುದಾರರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ವೆಬ್-ತಾಣಗಳಲ್ಲೂ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಬೇಕು.	

<p>III. ಬಡ್ಡಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಶುಲ್ಕಗಳು</p>	<p>10. ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬಡ್ಡಿದರ / ಇತರ ಶುಲ್ಕಗಳು</p>	<p>ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ / ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಲೋಕಪಾಲರ ಕಚೇರಿಗಳು ಶುಲ್ಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ದೂರುಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ವಿಧಿಸುತ್ತಿರುವ ಶುಲ್ಕ ಹೆಚ್ಚೆಂಬ ದೂರುಗಳೇ ಅಧಿಕ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನೀಡುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆಯಾದರೂ, ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳ ಬಾಕಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬಡ್ಡಿ ಕುರಿತು ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕನ ಮೇ 7, 2007ರ ಸುತ್ತೋಲೆಯ ಪರಿಧಿಯಲ್ಲಿಯೇ, ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ಬಾಕಿಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಧಿಸುವ ಬಡ್ಡಿದರ / ಇತರೇ ಶುಲ್ಕಗಳು ಇರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಗಮನಿಸಬೇಕು.</p>	<p>ಮುಂಗಡಗಳಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬಡ್ಡಿದರದ ಬಗ್ಗೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸಣ್ಣ ಮೊತ್ತದ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಾಲಗಳು ಮತ್ತು ಇದೇ ಪ್ರಕಾರದ ಇತರೇ ಸಾಲಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಸ್ಕರಣ ಮತ್ತು ಇತರೇ ಶುಲ್ಕಗಳು ಸಾರಿದಂತೆ ಬಡ್ಡಿದರದ ಮಿತಿಯನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕನ ಮೇ 7, 2007ರ ಸುತ್ತೋಲೆಯನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮೇಲಿನ ಸೂಚನೆಗಳು ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ಬಾಕಿಗಳಿಗೂ ಸಹ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.</p>
	<p>11. ವಿಭಿನ್ನ ಬಡ್ಡಿ ದರಗಳು</p>	<p>ಕಾರ್ಡುದಾರನ, ಪಾವತಿ / ಪಾವತಿ ತಪ್ಪಿಸಿರುವ ಬಗೆಗಿನ ಮಾಹಿತಿ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ವಿಭಿನ್ನ ಬಡ್ಡಿದರಗಳು ವಿಧಿಸುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪಾರದರ್ಶಕತೆಯಿರುವುದು ಸೂಕ್ತ.</p>	<p>ಕಾರ್ಡುದಾರನ, ಹಿಂದಿನ ಪಾವತಿ / ಪಾವತಿ ತಪ್ಪಿಸಿರುವ ಬಗೆಗಿನ ಮಾಹಿತಿ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಅಂತಹ ವಿಭಿನ್ನ ಬಡ್ಡಿದರಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪಾರದರ್ಶಕತೆಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಂದರೆ, ಕಾರ್ಡುದಾರನ, ಹಿಂದಿನ ಪಾವತಿ / ಪಾವತಿ ತಪ್ಪಿಸಿರುವ ಬಗೆಗಿನ ಮಾಹಿತಿ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಕಾರ್ಡುದಾರನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ತಮ್ಮ ವೆಬ್‌ತಾಣ ಮತ್ತು ಇತರ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ವಿವಿಧ</p>

			ಪ್ರವರ್ಗಗಳ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವ ಬಡ್ಡಿದರಗಳನ್ನು ಪ್ರಚುರ ಪಡಿಸಬೇಕು.
	12. ಹಣಕಾಸು ಶುಲ್ಕದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ	ಆಂತರಿಕ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪಾವತಿಸಿ, ಕೃಪಾ-ಅವಧಿಯ(ಗ್ರೇಸ್ ಪಿರಿಯಡ್) ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಹಣಕಾಸು ಶುಲ್ಕದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬಾಕಿ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿರಬೇಕು.	ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡುದಾರರಿಗೆ, ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ, ಗ್ರಾಹಕನು ಬಾಕಿಯಿರುವ ಮೊತ್ತದ ಭಾಗವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪಾವತಿಸಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಹಣಕಾಸು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಉದಾಹರಣೆ ಸಹಿತ ಮೊದಲೇ ತಿಳಿಸಿರಬೇಕು.
	13. ಶುಲ್ಕರಹಿತ ಕಾರ್ಡುಗಳ ನೀಡಿಕೆ	ಶುಲ್ಕರಹಿತ ಸೌಲಭ್ಯವು ಮೊದಲನೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತಗೊಂಡಂತಹ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಯಾವುದೇ ಗೌಪ್ಯ ಶುಲ್ಕಗಳಿಲ್ಲದೇ, ಪಾರದರ್ಶಕತೆಯಿಂದ ವ್ಯವಹರಿಸಬೇಕು.	ಶುಲ್ಕರಹಿತ ಸೌಲಭ್ಯವು ಮೊದಲನೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತಗೊಂಡಂತಹ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, (ಯಾವುದೇ ಗೌಪ್ಯ ಶುಲ್ಕಗಳಿಲ್ಲದೇ) ಪಾರದರ್ಶಕತೆಯಿಂದ ವ್ಯವಹರಿಸಬೇಕು.
IV. ಡಿಎಸ್‌ಎ /ಡಿಎಮ್‌ಎ ಗಳು	14. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ದಾಖಲೆಗಳ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣ	ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಅಂಗೀಕೃತಗೊಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ದಾಖಲೆಗಳು / ಕಾಗದಪತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಡಿಎಸ್‌ಎಗಳು ಗ್ರಾಹಕರುಗಳಿಗೆ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕಾಲಾಂತರದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಹಕರ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ನಡುವೆ ಯಾವುದೇ ತಗಾದೆ ಉಂಟಾಗದ ಹಾಗೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ತಪ್ಪು-	ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಕುರಿತು, ಪ್ರಧಾನ ಸುತ್ತೋಲೆಯ ಪ್ಯಾರಾ 5(ಸಿ) (ಸುತ್ತೋಲೆ ಸಂಖ್ಯೆ ಡಿಬಿಒಡಿ. ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಡಿ.ಬಿಸಿ. 6/24.01.011/ 2008-2009, ದಿನಾಂಕ ಜುಲೈ 1, 2008)ರಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆ ನೀಡಲಾಗಿದ್ದು, ಅದು ಐಚ್ಛಿಕ ತಪಾಸಣೆ ಮತ್ತು ರಹಸ್ಯ ವ್ಯಾಪಾರಗಳ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಏಜೆಂಟರುಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಗಮನೀಯ ಹಾಗೂ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸಲು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ, ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಕರೆ ಮಾಡುವ ಸಮಯ, ಗ್ರಾಹಕರ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗೌಪ್ಯವಾಗಿಡುವುದು, ಸರಿಯಾದ ಕರಾರು-ನಿಬಂಧನೆ

		ವ್ಯಾಪಾರ(ಮಿಸ್-ಸೆಲಿಂಗ್)ದ ಬಗೆಗಿನ ಹೆಚ್ಚಿನಂಶದ ದೂರುಗಳಿಗೆ ಡಿಎಸ್‌ಎ / ಡಿಎಮ್‌ಎಗಳೇ ಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತವೆ.	ನೀಡಿಕೆಮುಂತಾದವುಗಳ ಕುರಿತ ಪ್ರಧಾನ ಸುತ್ತೋಲೆಯ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ನೀಡಬೇಕು ಮೇಲಿನ ಸೂಚನೆಗಳಿಗೆ ಬದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಪುನಃ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.
V. ದೂರು ವಿಚಾರಣೆ	15. ಕಾಲ್ ಸೆಂಟರ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ತರಬೇತಿ	ಪ್ರಸಕ್ತ, ಕೇವಲ ದಿನ-ನಿತ್ಯದ ಸಾಮಾನ್ಯ ದೂರುಗಳನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸುವ ಕಾಲ್ ಸೆಂಟರ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸೂಕ್ತ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲು ಶ್ರಮ ವಹಿಸಬೇಕು.	ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ತಮ್ಮ ಕಾಲ್ ಸೆಂಟರ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಗ್ರಾಹಕರ ದೂರುಗಳನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವಂತೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡಬೇಕು.
	16. ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗದ ದೂರುಗಳನ್ನು ಮೇಲಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುವುದು.	ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗದ ದೂರುಗಳ ವಿಲೇವಾರಿ ಬಗ್ಗೆ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಯ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ದೂರುಗಳು ಕಾಲ್ ಸೆಂಟರ್‌ಗಳಿಂದ ಉನ್ನತ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೆ ವರ್ಗಾವಣೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕು.	ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗದ ದೂರುಗಳು ಕಾಲ್ ಸೆಂಟರ್‌ನಿಂದ ಉನ್ನತ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೆ ವರ್ಗಾವಣೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೂ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಮ್ಮಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಅಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ವೆಬ್‌ತಾಣದ ಮೂಲಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಬೇಕು.
VI. ಸಿಐಬಿಐಎಲ್	17. ಸಿಐಬಿಐಎಲ್ / ಸಾಲ ಮಾಹಿತಿ ಕಂಪೆನಿಗೆ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸುವುದು.	ಸಿಐಬಿಐಎಲ್ / ಮಾಸ್ಟರ್ ಕಾರ್ಡ್ ಇಂಟರ್‌ನ್ಯಾಷನಲ್ ನೆಗೆಟಿವ್ ಲಿಸ್ಟ್ ಗೆ ವರದಿ ಮಾಡಲು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಒಂದು ಏಕರೂಪದ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯ.	ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಪ್ರಧಾನ ಸುತ್ತೋಲೆಯ ಪ್ಯಾರಾ 6.2(ಸಿ)(ಸುತ್ತೋಲೆ ಸಂ. ಡಿಬಿಬಿಡಿ. ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಡಿ.ಬಿಸಿ. 6/24.01.011/ 2008-2009, ದಿನಾಂಕ ಜುಲೈ 1, 2008) ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್‌ದಾರನ ಪಾವತಿ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸಿಐಬಿಐಎಲ್ ಅಥವಾ ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಅಧಿಕೃತವಾದ ಯಾವುದೇ ಸಾಲ ಮಾಹಿತಿ ಕಂಪೆನಿಗೆ, ವರದಿ ಮಾಡುವ ಮೊದಲು, ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಅವುಗಳ ಬೋರ್ಡ್‌ನಿಂದ ಅನುಮೋದಿತಗೊಂಡ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಅವರು ಬದ್ಧವಾಗಿದ್ದು ಕ್ರೆಡಿಟ್

			<p>ಕಾರ್ಡು ಪಾವತಿ-ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರೆಂದು ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಮಾಹಿತಿ ಕಂಪೆನಿಗೆ ವರದಿ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶವಿದೆಯೆಂದು ಅಂತಹ ಕಾರ್ಡುರರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶ ನೀಡಿ ನೋಟಿಸ್ ಜಾರಿ ಮಾಡುವುದು. ಈ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವು ಅಂತಹ ವರದಿ ಮಾಡುವ ನೋಟಿಸ್ ಕಾಲಾವಧಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಬೇಕು ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಹಕ ಪಾವತಿ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥ ಎಂದು ವರದಿ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ತನ್ನ ಬಾಕಿಯನ್ನು ಪಾವತಿಸಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಆ ವರದಿಯನ್ನು ಹಿಂಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ಸಮಯವನ್ನೂ ಸಹ ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಈ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವು ಪಾರದರ್ಶಕವಾಗಿದ್ದು ಎಮ್.ಐ.ಟಿ.ಸಿಯ ಭಾಗವಾಗಿ ಪ್ರಚುರಪಡಿಸಿರಬೇಕು. ಮೇಲಿನ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕು.</p>
VII. ಇತರರು	18. ಟೆಲಿ- ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರ ನೋಂದಣಿ	<p>ಟೆಲಿ-ಟೆಲಿ.ಎ.ಐ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಗಡುವಿನೊಳಗೆ ಟೆಲಿ-ಕಮ್ಯೂನಿಕೇಶನ್ ಇಲಾಖೆಯ ಜೊತೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ತಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಟೆಲಿ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರ ನೋಂದಣಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ದೂರ ಸಂಪರ್ಕ ನಿಯಂತ್ರಣ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ (ಟೆಲಿಎಐ)ದ 'ಕರೆ ಮಾಡಬೇಡಿ' - ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನೋಂದಣಿರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಬಗ್ಗೆ ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು.</p>	<p>ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸುತ್ತೋಲೆ ಸಂ. ಡಿಬಿಬಿಡಿ. ಎಫ್.ಎಸ್.ಡಿ.ಬಿ.ಸಿ. 19/24.01.011/ 2007-2008, ದಿನಾಂಕ ಜುಲೈ 3, 2007ರಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಮೇಲಿನ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಚಾಚೂ ತಪ್ಪದೇ ಬದ್ಧರಾಗಿ ಪಾಲಿಸಬೇಕು.</p>
	19. ಸಿಸಿಟಿವಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಎಟಿಎಮ್‌ಗಳನ್ನು ಒಳಪಡಿಸುವುದು.	<p>ಹಣ ಹಿಂದೆ ಪಡೆಯುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಎಟಿಎಮ್ ಗಳಲ್ಲೂ ಸಿಸಿಟಿವಿಯನ್ನು</p>	<p>ಹಣ ಹಿಂದೆ ಪಡೆಯುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಎಟಿಎಮ್ ಗಳಲ್ಲೂ ಸಿಸಿಟಿವಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು.</p>

		ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಸೂಚಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.	ಎಟಿಎಮ್ ಗಳಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸಿರುವ ಭದ್ರತಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡಿರಬೇಕು.
20. ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ವ್ಯವಹಾರದ ಮುಕ್ತಾಯದ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ವಿಳಂಬವಿಲ್ಲದೆ ಮಾನ್ಯ ಮಾಡುವುದು.	ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ವ್ಯವಹಾರದ ಮುಕ್ತಾಯದ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ತಕ್ಷಣ ಪೂರೈಸುವುದು.	ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ವ್ಯವಹಾರದ ಮುಕ್ತಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದ ಯಾವುದೇ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಡುದಾರ ಬಾಕಿಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಚುಕ್ತಾ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ತಕ್ಷಣ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವುದು.	
21. ಕಳೆದು ಹೋದ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯುವುದು.	ಗ್ರಾಹಕರು ತಿಳಿಸಿದ ತಕ್ಷಣ ಕಳೆದುಹೋದ ಕಾರ್ಡ್‌ನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯಬೇಕು ಮತ್ತು ಪ್ರಥಮ ಮಾಹಿತಿ ವರದಿಯ ಸಲ್ಲಿಕೆಯಮ್ತಹ ಔಪಚಾರಿಕತೆಯನ್ನು (ಇದ್ದಲ್ಲಿ) ಯುಕ್ತ ಕಾಲಾವಕಾಶದಲ್ಲಿ ಪಾಲಿಸಬೇಕು.	ಗ್ರಾಹಕರು ತಿಳಿಸಿದ ತಕ್ಷಣ ಕಳೆದುಹೋದ ಕಾರ್ಡ್‌ನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯಬೇಕು ಮತ್ತು ಪ್ರಥಮ ಮಾಹಿತಿ ವರದಿಯ ಸಲ್ಲಿಕೆಯಮ್ತಹ ಔಪಚಾರಿಕತೆಯನ್ನು (ಇದ್ದಲ್ಲಿ) ಯುಕ್ತ ಕಾಲಾವಕಾಶದಲ್ಲಿ ಪಾಲಿಸಬೇಕು.	
22. ಕಳೆದುಹೋದ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ ವಿಮಾ ಸೌಲಭ್ಯ	ಕಳೆದುಹೋದ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಅಥವಾ ಅಂತಹ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿ ಒಂದು ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಗ್ರಾಹಕರ ಆಯ್ಕೆಯ ಮೇರೆಗೆ, ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು.	ಕಳೆದುಹೋದ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳಿಂದಂಟಾಗುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸುವಸಲುವಾಗಿ ಗ್ರಾಹಕರ ಆಯ್ಕೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಒಂದು ವಿಮಾ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸುವುದನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ಪ್ರೀಮಿಯಮ್ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಭರಿಸಲು ಸಿದ್ಧವಿರುವ ಗ್ರಾಹಕರುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕಳೆದುಹೋದ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳ ಸಂಬಂಧ ಒಂದು ಸೂಕ್ತ ವಿಮಾ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು.	